

KOPIE

Correspondent : Sylvie MESTDAGH
Ingenieur
Tel. 02 208 38 57

Aventis Crop Science n.v.
T.a.v. de heren P. Rudelsheim en
H. Desloovere
J. Plateastraat 22
9000 GENT

chp. 1 : biotec/B00VWSP9-2002.AVE

Uw brief van Uw referenten

Onze referenten Bijlagen

Datum

411.171/02/ 8985

19 -03- 2002

Toelating voor transgene proeven binnen het programma B/BE/00/VWSP9, lente 2002

Geachte heren,

Ingevolge uw aanvraag van 19 december 2001, heb ik de eer U mede te delen dat ik U, volgens art. 3 ' 4 van het KB van 21/05/1982⁹ en het KB van 18/12/1998¹⁰, de toelating verleen om de proefnemingen beschreven in uw aanvraag "*Brassica napus* hybriden en ouderlijnen (2000-2004)" in 2002 te vervolgen.

Gelet op het gunstig advies van het Secretariaat van de Bioveiligheidsraad, wordt deze toelating verleend, onverminderd andere wettelijke bepalingen, en indien aan de volgende voorwaarden voldaan wordt :

1. De proefnemingen moeten uitgevoerd worden volgens het proefprotocol beschreven in de aanvraag die door het '*Protocol geldig voor het jaar 2002-2003 voor de aanleg, de opvolging en het rooien van de percelen van transgene Brassica, evenals voor het beheer van het afval afkomstig van deze percelen*' vervolledigd wordt.
2. De firma **Aventis Crop Science N.V.** neemt de volledige burgerlijke aansprakelijkheid op zich voor wat betreft de schade die aangebracht zou worden aan de gezondheid van mens en dier, aan goederen of aan het milieu als gevolg van de proefnemingen.
3. Alle voorzorgen (bv. inzake conditionering en vervoer van transgene zaden/planten, beheer van de zaadresten, reiniging van de zaai- en oogstmachine, vervoer van de geogoste materiaal,...) dienen genomen te worden om te vermijden dat de planten gebruikt in de proefnemingen of hun voortplantingsmateriaal in het bezit komen van onbevoegden.

⁹ KB houdende de reglementering van de handel in zaaizaad van oliehoudende planten en vezelgewassen.

¹⁰ KB tot reglementering van de doelbewuste introductie in het leefmilieu evenals van het in de handel brengen van genetisch gemodificeerde organismen of producten die er bevatten.



4. De uitgeteste oppervlakte transgene planten is tot 94.400 m² beperkt. De proeven zullen op grondgebied van gemeenten Nazareth, Maldegem, Wortegem-Petegem, Kaprijke, Dentergem, Olsene, Oostrozebeke, Vaudignies, Ellezelles, Maffle, Flobecq, Saint Sauveur, Russignies, Orroir, Salles (Chimay) en Saint-Aubin uitgevoerd worden.
5. De kennisgever dient een logboek bij te houden waarin hij al de in het proefprotocol vermelde verrichtingen noteert. Een kopie van de toelating wordt aan het logboek als bijlage toegevoegd. Het logboek blijft ter beschikking van de controleurs van het Ministerie van Middenstand en Landbouw.
6. Al de personeleden van **Aventis Crop Science N.V.**, die bij de transgene veldproeven betrokken zijn, moeten op de hoogte gebracht worden van de proefvoorwaarden en van de modaliteiten van deze toelating.
De verantwoordelijke van **Aventis Crop Science N.V.** die de leiding heeft over de proeven moet op het perceel aanwezig zijn wanneer de verschillende bewerkingen (zaaien, spuiten, oogsten, ...) worden uitgevoerd.
7. Alle mogelijke voorzorgen dienen genomen te worden om te voorkomen dat planten, delen hiervan of hun voorplantingsmateriaal, gebruikt in de proeven, verspreid worden.
Dat betekent :
 - ❖ een isolatieafstand van minimum 1.000 m van andere conventionele *Brassicaceae*-velden die op hetzelfde tijdstip bloeien (bloeisynchronisatie) en waarvoor spontane hybridisatie met koolzaad door middel van vrije bestuiving mogelijk is,
 - ❖ de controle en de vernietiging van wilde *Brassicaceae* verwanten binnen de 'toezichtszone' en dit enkel tijdens de bloei van het transgeen gewas, overeenkomstig punten 2.1 en 4.3 van het proefprotocol dat van toepassing is.
8. Het proefprotocol blijft eveneens van toepassing voor de bioveiligheidsproef te Saint-Aubin. Evenwel werden afwijkingen tot sommige proefvoorwaarden van het protocol gedefinieerd zoals ten opzichte van de isolatieafstand (punt 2.1), de controle in de isolatiezone (punt 4.3), de opvolgingsmaatregelen (punt 9.1):
 - Punt 2.1: De isolatieafstand van 1000 meters geldt niet voor het niet-transgeen proefperceel (1 ha) van het proefprogramma, maar wel voor alle andere naburige conventionele lentekoolzaad velden die op hetzelfde tijdstip bloeien;
 - Punt 4.3: Gezien de bedoeling van de proef, dient het punt 4.3 aangepast te worden;
 - Punt 9.1: Een oppervlakkige grondbewerking zal niet voor deze specifieke veldproef toegepast worden. De proef te Saint-Aubin wordt op één en hetzelfde proefveld uitgevoerd waarvan ongeveer 1 ha met transgeen en 1 ha met niet-transgeen koolzaad gezaaid wordt. De werkprocedure van deze proef is opslagplanten te tellen en testen voor herbicide tolerantie in quadranten op verschillende afstanden van de rand van het veld, in zowel het GM als niet-GM deel. Dit zal op vier verschillende tijdstippen gebeuren in het jaar volgend op de proef, na de oogst, na opkomst van het volgende gewas, voor de herbicide behandeling van het volggewas en drie weken daarna. De verdere controle van de opslag zal gebeuren volgens de voorwaarden van het protocol.
9. Alle vegetatief materiaal moet vernietigd worden.
10. De oogst kan in geen enkel geval voor menselijke of voor dierlijke consumptie bestemd worden.

11. De firma **Aventis Crop Science N.V.** is verantwoordelijk voor de opvolging van de proefpercelen volgend op de proefnemingen en dit overeenkomstig het '*Protocol geldig voor het jaar 2002-2003 voor de aanleg, de opvolging en het rooien van de percelen van transgene Brassica, evenals voor het beheer van het afval afkomstig van deze percelen*'. De bodem dient immers na het experiment opgevolgd te worden en een rapport hierover moet eveneens ingediend worden bij de Inspectie-Generaal Grondstoffen en Verwerkte Producten van het Ministerie van Middenstand en Landbouw.
12. Er moet in het bijzonder zorg voor gedragen worden dat eventuele opslag vernietigd wordt. Overeenkomstig punt 9.1 van het protocol, en aangezien de Bioveiligheidsraad of de bevoegde overheid geen gemotiveerd tegengesteld advies heeft uitgedrukt, mag Aventis Crop Science n.v. de soort opvolging vrij kiezen.
13. Voor de volgende jaren van het ontwikkelingsprogramma **B/BE/00/VWSP9** moeten eventuele wijzigingen van de voorgestelde oppervlakten evenals wijzigingen in andere proefparameters vóór het begin van de proefnemingen medegedeeld worden.
14. De Inspectie-generaal Grondstoffen en Verwerkte Producten moet voor de aanvang van de proeven op de hoogte gebracht worden van :
 - de exacte plaats en oppervlakte van de proeven,
 - de codes en de genetische oorsprong van het gebruikte materiaal.
15. Per brief, fax of e-mail wordt een overzicht van de zaai- en oogstdata aan de Inspectie-generaal Grondstoffen en Verwerkte Producten medegedeeld, minstens één week vooraf. Eventuele wijzigingen worden uiterlijk de dag voordien medegedeeld per fax of per e-mail. De data waarop de proefpercelen met transgeen koolzaad en het afval daarvan worden vernietigd, moeten eveneens bij dezelfde dienst een week vooraf worden medegedeeld en de dag voordien worden bevestigd.
16. De firma **Aventis Crop Science N.V.** aanvaardt om ofwel de proeven stop te zetten, ofwel om de experimentele omstandigheden aan te passen op eenvoudig verzoek van de Inspectie-Generaal Grondstoffen en Verwerkte Producten, indien deze Dienst nieuwe informatie zou ontvangen die mogelijke schadelijke effecten zouden kunnen aantonen.

Op het einde van het teeltseizoen dient een door de kennisgever opgesteld **activiteitenverslag** te worden bezorgd aan de Inspectie-Generaal Grondstoffen en Verwerkte Producten. Dit dient uiterlijk op 31/12/2002 te gebeuren. In het activiteitenverslag dienen, op zijn minst, de volgende gegevens opgenomen te worden:

- ✓ een kopie van het logboek (punt 5 van deze toelating),
- ✓ een kopie van het document '*Richtlijnen voor het uitvoeren van de proef*' die de verschillende partijen (houder, uitvoerder(s), proefhouder(s)) binden,
- ✓ plaats en periode van verspreiding,
- ✓ precieze aard van de daadwerkelijk verspreide transformanten,
- ✓ werkelijke oppervlakte van de proefvelden,
- ✓ de doelstelling(en) van de proeven,
- ✓ de frequentie waarmee waarnemingen werden gedaan op de proefpercelen en de aard daarvan (bv verwijdering van wilde *Brassicaceae* verwanten),

- ✓ de maatregelen die werden genomen om een onbedoelde verspreiding van transgeen biologisch materiaal buiten de proefpercelen te vermijden,
- ✓ de voor het vernietigen van de oogst gebruikte methode en de doeltreffendheid ervan,
- ✓ de bij de proef bekomen resultaten,
- ✓ de eventuele aanwezigheid van professionele imkers in de omgeving van de proefpercelen vermelden,
- ✓ een overzicht van het toezicht op de proefpercelen.

Op het einde van elk jaar dat toezicht wordt uitgeoefend, wordt eveneens een *monitoringverslag* geëist. Dat moet het volgende bevatten:

- de data van de bezoeken op de proefvelden en de gedane waarnemingen (bv. verwijdering van opslag),
- de gebruikte totale en selectieve herbiciden en de dosis daarvan,
- de data van grondbewerkingen,
- de gebruikte opvolgteelten,
- ...

Deze machtiging geldt tot **31/12/2002** en kan jaarlijks verlengd worden mits het ter beschikking stellen van de twee hierboven vermelde verslagen.

Ik wijs er u op dat, overeenkomstig het art. 8 §1 van het KB van 18/12/1998¹¹, de verplichting tot informatieverstrekking aan het publiek bestaat. Dit houdt in dat de firma haar informatiefiche moet aanpassen als het proefprogramma gewijzigd wordt (bv. nieuwe locaties) of als nieuwe elementen ter beschikking zijn,...

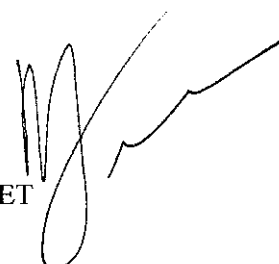
Bij om het even welke onregelmatigheden moet de Inspectie-generaal Grondstoffen en Verwerkte producten onmiddellijk op de hoogte gebracht worden.

Overeenkomstig de bepalingen van het art. 40 van het KB van 28/02/1994¹², bent U tevens gemachtigd het herbicide LIBERTY (erkenningsnummer 7684/B) in uw proefnemingen te gebruiken als selectief herbicide.

Hoogachtend,

De Minister,

M. AELVOET



¹¹ KB tot reglementering van de doelbewuste introductie in het leefmilieu evenals van het in de handel brengen van genetisch gemodificeerde organismen of producten die er bevatten.

¹² KB betreffende het bewaren, het op de markt brengen en het gebruiken van bestrijdingsmiddelen voor landbouwkundig gebruik